

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์

กรมปศุสัตว์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๐๖๐๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า เทศบาลนครหาดใหญ่ได้มีหนังสือขอหารือการเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ สืบเนื่องจากโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลนครหาดใหญ่ ซึ่งเป็นโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่น ได้ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลคอหงส์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ และเทศบาลนครหาดใหญ่ได้เก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์มาโดยตลอด ต่อมาตำบลคอหงส์ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลคอหงส์ และได้ออกแบบแจ้งการฆ่าสัตว์ ให้กับผู้ประสงค์จะฆ่าสัตว์และเรียกเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๔๙ เป็นต้นมา ซึ่งเป็นผลให้เทศบาลนครหาดใหญ่ ขาดรายได้เป็นจำนวนมากและไม่มีการตั้งดำเนินการโรงฆ่าสัตว์ต่อไปได้อีก จึงหารือกรมปศุสัตว์ว่าเทศบาลนครหาดใหญ่จะรับแจ้งการฆ่าสัตว์และเก็บอากรการฆ่าสัตว์เหมือนที่เคยดำเนินการได้หรือไม่

กรมปศุสัตว์พิจารณาแล้วเห็นว่าตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ผู้มีความประสงค์จะฆ่าสัตว์เสียอากรการฆ่าสัตว์ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๑๕ วรรคสอง บัญญัติให้การฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นหรือของหน่วยงานราชการ นอกจากต้องเสียอากรการฆ่าสัตว์ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่งแล้ว จะต้องเสียค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๖)ฯ ด้วย แต่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ ดังกล่าว มิได้กำหนดเงื่อนไขในการจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ว่าหน่วยงานใดเป็นผู้มีสิทธิจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ จึงเป็นกรณีกฎหมายมิได้ระบุไว้ชัดเจนในส่วนของหน่วยงานผู้จัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ อีกทั้งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ แต่เดิมอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย และได้โอนอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมายังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ ตามพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยกรมปศุสัตว์เป็นผู้ปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ดังนั้น เพื่อให้เกิด

ความถูกต้องชัดเจนในการเรียกเก็บอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ระหว่างเทศบาลนครหาดใหญ่เจ้าของโรงฆ่าสัตว์และเทศบาลตำบลคอหงส์เจ้าของพื้นที่ที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์ จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนเทศบาลตำบลคอหงส์แล้ว เห็นว่า แม้มตรา ๑๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ จะมีได้บัญญัติไว้โดยตรงให้ผู้ที่ประสังค์จะฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นจะต้องเสียอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์แก่ผู้ใด คงกำหนดไว้แต่หน้าที่และรายละเอียดที่ผู้ประสังค์จะฆ่าสัตว์จะต้องดำเนินการเท่านั้นก็ตาม แต่ในกรณีนี้มีพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๗ ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับรายได้ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ ไว้ โดยในมาตรา ๕^๒ ได้บัญญัติให้อาการการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นเนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตเทศบาลใด ให้จัดเก็บเป็นรายได้ของเทศบาลนั้น ด้วยเหตุนี้ รายได้จากอากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกี่ยวเนื่องจากการฆ่าสัตว์จึงเป็นรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บจากการฆ่าสัตว์ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ของเทศบาลนั้น เมื่อปรากฏว่าการฆ่าสัตว์เกิดขึ้นในโรงฆ่าสัตว์ที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลคอหงส์ อากรการฆ่าสัตว์ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง^๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ จึงเป็นรายได้ของเทศบาลตำบลคอหงส์และเทศบาลตำบลคอหงส์เป็นผู้มีอำนาจจัดเก็บอากรการฆ่าสัตว์ดังกล่าว

สำหรับค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ซึ่งมาตรา ๑๕ วรรคสอง^๔ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ ได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะให้ผู้ประสังค์จะฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์จะต้องเสียเมื่อโรงฆ่าสัตว์นั้นเป็นของราชการส่วนท้องถิ่น บทบัญญัติดังกล่าวย่อมมีวัตถุประสงค์ที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บค่าธรรมเนียม

^๑มาตรา ๑๕ ผู้ใดมีความประสงค์จะฆ่าสัตว์ให้แจ้งจำนวนสัตว์ที่จะฆ่า วันและเวลาที่จะดำเนินการฆ่าสัตว์ และชื่อของโรงฆ่าสัตว์ตามแบบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเสียอากรการฆ่าสัตว์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีเป็นโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยราชการอื่นใดที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ให้เสียค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกหลักฐานการรับแจ้งเป็นหนังสือให้แก่ผู้ที่จะฆ่าสัตว์ โดยกำหนดวันและเวลาในการฆ่าสัตว์ดังกล่าวตามแบบที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

^๒มาตรา ๕ อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นเนื่องในการฆ่าสัตว์ในเขตเทศบาลใดให้เทศบาลนั้นจัดเก็บเป็นรายได้ของเทศบาล ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

^๓โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ในการที่มีผู้เข้าใช้บริการโรงฆ่าสัตว์ของราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ในการที่จะดูแลรักษาความสะอาด สุขลักษณะ และอนามัยอันเป็นผลที่เกี่ยวเนื่องกับการฆ่าสัตว์ที่เกิดขึ้นในเขตพื้นที่ด้วยเหตุนี้ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์จึงเป็นค่าบริการอันเป็นผลประโยชน์อื่นเนื่องในการฆ่าสัตว์ซึ่งตกเป็นรายได้ของเทศบาลเขตพื้นที่ที่มีการฆ่าสัตว์เกิดขึ้นตามความในมาตรา ๕^๕ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาลฯ อีกทั้งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาลฯ ยังได้บัญญัติรองรับเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมตามกฎหมายไว้ในมาตรา ๖^๖ ว่ากรณีที่เทศบาลใดหากได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการในกิจการตามกฎหมายใดแล้ว บรรดาค่าใบอนุญาตค่าธรรมเนียม ค่าปรับเนื่องในกิจการตามกฎหมายนั้นให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้นด้วย เมื่อปรากฏว่าโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์นี้ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลคองหงส์ ประกอบกับนายกเทศมนตรีตำบลคองหงส์ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ฯ ดังนั้น ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์จึงเป็นผลประโยชน์อื่นอันเกี่ยวเนื่องกับการฆ่าสัตว์และเป็นค่าธรรมเนียมเนื่องในกิจการที่เทศบาลตำบลคองหงส์ได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการตามกฎหมาย ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์จึงเป็นรายได้ของเทศบาลตำบลคองหงส์ และเทศบาลตำบลคองหงส์เป็นผู้มีอำนาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าว

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๐

^๕โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๖มาตรา ๖ บรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และค่าปรับเนื่องในกิจการซึ่งเทศบาลได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการตามกฎหมายใด ให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้น